

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет/інститут психології

Кафедра філософії, соціології та релігієзнавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Соціологія

Освітня програма: Будь-яка

Спеціальність: Будь-яка

Галузь знань: Будь-яка

Затверджено на засіданні кафедри філософії,
соціології та релігієзнавства
Протокол № 1 від “29” серпня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Соціологія
Освітня програма	Будь-яка
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	Будь-яка
Галузь знань	Будь-яка
Освітній рівень	Перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	Вибіркова
Курс / семестр	Третій. Перший.
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 12 год. Семінарські заняття – 18 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/course/subscription/through/url/b4c0209c3c7675f36929

2. Опис дисципліни

В межах лекційного викладу та семінарської практики з «Соціології» акцент робиться на міждисциплінарності дослідження суспільства та соціальних процесів, а також на опрацюванні ключових ідей та понять, аналізі сучасних підходів до найважливіших соціологічних проблем.

Курс лекцій присвячено основним тенденціям, характерним для розвитку соціології та особливостям сучасного етапу розвитку соціологічного аналізу суспільства, актуальному стану розвитку соціологічних положень про суспільство, особистість, культуру, методи соціологічних досліджень. Зміст семінарських занять цілком корелює з лекційним матеріалом, оскільки їхня мета полягає у поглибленому вивченні матеріалу, що, як передбачається, дозволить студентам виробити власну світоглядну позицію. Завдання, які покликана вирішити пропонована дисципліна, включають не лише засвоєння певних теоретичних знань, але й набуття студентами вмінь опрацьовувати самостійно навчальну літературу, критично мислити та висловлювати свою точку зору на соціальні питання.

Мета курсу полягає в ознайомленні студентів зі специфікою вивчення суспільства соціологічною наукою та її відмінністю від інших суспільних наук, допомогти студентам оволодіти термінологією соціології.

Мета реалізується через цілі:

1. Ознайомити студентів із поняттям суспільства та його структурою (соціальні інститути, соціальні організації, соціальні спільноти, соціальні групи).
2. Окреслити особливості дослідження явища повсякденності засобами соціології.
3. Оглянути глобалізаційні проблеми сучасності, їх причини, прояви та можливі наслідки.
4. Навчити аналізувати соціальні явища, використовувати на практиці результати соціологічних досліджень, соціальні технології в майбутній професійній діяльності.

Компетентності

Загальні:

Здатність до абстрактного та аналітичного мислення й генерування ідей.

Здатність навчатися та самонавчатися.

Здатність бути критичним та самокритичним

Здатність знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел

Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Здатність діяти з соціальною відповідальністю і громадянською свідомістю.

Програмні результати навчання

Здатність аналізувати соціально та особистісно значущі світоглядні проблеми.
 Здатність працювати в команді.
 Здатність реалізувати свої права й обов'язки як члена демократичного суспільства.
 Здатність приймати рішення на основі сформованих ціннісних орієнтацій.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Соціологія як наука: предмет, об'єкт, функції	Знати підходи до визначення предмету дослідження соціології, розуміти її специфіку як генералізуючої науки, систему категорій соціології. Мати уявлення про структуру соціологічного знання. Знати функції соціології та її взаємодію з іншими науками. Мати уявлення про процес соціологізації інших наук.	Питання до семінарського заняття Праці для розгляду та обговорення на семінарі Тести
2.	Особистість – культура – суспільство	Знати предмет дослідження, основні поняття та категорії соціології особистості. Мати уявлення про соціальний статус та соціальну роль особистості. Розуміти суть процесу соціалізації та його основних компонентів. Знати особливості соціологічного аналізу культури, структурні елементи культури. Бути ознайомленим з соціокультурною ситуацією в сучасній Україні. Мати уявлення про поняття суспільства та соціальної системи. Знати типи суспільств. Розуміти поняття соціальної структури, соціального процесу та соціальної зміни, соціальної взаємодії.	Питання до семінарського заняття Праці для розгляду та обговорення на семінарі Тести
3.	Поняття соціального інституту	Знати поняття соціального інституту. Розуміти особливості базових соціальних інститутів: політики та влади, економіки, сім'ї та шлюбу, освіти та релігії.	Питання до семінарського заняття Праці для розгляду та обговорення на семінарі Тести
4.	Соціальні взаємодії та повсякденне життя	Розуміти доцільність та необхідність дослідження повсякденного життя. Мати уявлення про невербальну та вербальну комунікації. Розуміти поняття соціального простору та часу.	Питання до семінарського заняття Праці для розгляду та обговорення на семінарі
5.	Соціальний контроль та девіація.	Розуміти поняття особистої свободи особистості та соціального контролю. Мати поняття про девіацію, її компоненти, причини (біологічні, психологічні, соціологічні, культурологічні). Знати формальні та неформальні методи соціального контролю. Розуміти поняття маргінальної особистості. Мати уявлення про делінквентну поведінку.	Питання до семінарського заняття Праці для розгляду та обговорення на семінарі

6.	Теорія, методика та техніка організації та проведення соціологічного дослідження	Знати поняття та основні етапи проведення соціологічного дослідження, методи збирання первинної соціологічної інформації. Мати уявлення про обробку та аналіз первинної соціологічної інформації, а також підготовку підсумкового документу аналізу соціологічної інформації та презентацію отриманих результатів.	Питання до семінарського заняття Праці для розгляду та обговорення на семінарі Тести
----	--	--	--

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Семінарські заняття	50
Тести	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Семінарські заняття			10			10			10			10			10			50
Тести														50				50
Всього на тиждень			10			10			10			10		50	10			100

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Система дистанційного навчання університету
<ol style="list-style-type: none"> 1. Барвінський А.О. Соціологія: курс лекцій для студентів вищих навчальних закладів. К.: ЦНЛ, 2005. 328 с. 2. Вакулєнко С.М. Соціологія сім'ї: навчально-методичний посібник для викладачів та студентів. Харків: Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна, 2003. 159 с. 3. Головатий М.Ф. Соціологія молоді: курс лекцій. К.: МАУП, 2006. 304 с. 4. Дворецька Г. В. Соціологія: Навч. К.: КНЕУ, 2002. 472 с. 5. Кузьменко Т.М. Соціологія. К.: Центр учбової літератури, 2020, 320 с. 6. Лукашевич М.П. Соціологія. Загальний курс: підручник. К.: Каравела, 2008. 408 с. 7. Паніна Н.В. Технологія соціологічного дослідження: Курс лекцій. К.: Інститут соціології НАН України, 2001. 277 с. 8. Піча В.М. Соціологія: загальний курс. Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти України. К.: Каравела, 2000. 248 с. 9. Соціологія: навч.посібн. / за ред. С.О. Макеєва. К.: Знання; КОО, 2008. 566 с. 10. Соціологія. Підручник / Волович В., Горлач М., Жилєнкова І., Кремень В. К.: Центр учбової літератури, 2021. 808 с. 11. Соціологія: підручник / за ред. д. соціол. наук, проф. В.М. Пічі. – 4-те видання, виправлене. – Львів: Магнолія-2006, 2008. – 278 с. 	

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра філософії, соціології та релігієзнавства Вул. Т. Шевченка, 57, Гуманітарний корпус, Факультет психології, каб. 503, телефон: +380342596015; сайт: https://kfsr.pnu.edu.ua/ ; електронна адреса: kfsr@pnu.edu.ua
Викладач (і) Гостьові лектори	Гайналь Тетяна Олександрівна
Контактна інформація викладача	tetiana.hainal@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Не допускається передавання паролю до свого облікового запису до системи дистанційного навчання, всі види роботи виконуються студентом самостійно
Пропуски занять (відпрацювання)	Допускається пропуск одного семінарського заняття без відпрацювання. За наявності більшої кількості пропущених семінарських занять або невиконаних тестових завдань необхідно відпрацювати їх шляхом усної відповіді по відповідній темі або написання тесту. Відпрацювання проводяться в межах консультацій (не пізніше одного тижня після пропущеного заняття).
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	На період дії військового стану допустиме відхилення від дедлайнів в розумних межах
Невідповідна поведінка під час заняття	Невідповідною поведінкою вважається перебування на заняттях в стані наркотичного чи алкогольного сп'яніння, публічна лайка, вияви ксенофобії, расизму, інші різновиди нетерпимості.
Додаткові бали	При бажанні студента підвищити підсумкову оцінку пропонується виконання індивідуального завдання – підготовки доповіді чи презентації на одну з проблем курсу.
Неформальна освіта	Студент самостійно обирає джерела для підготовки до семінарських занять (єдиного підручника немає), допускається відхилення від змісту лекційного курсу

Викладач

Гайналь Т.О.